

Klukowo, dnia 21 kwietnia 2016 r.

IZP.6220.1.2016

DECYZJA Nr 3/2016

o środowiskowych uwarunkowaniach

Na podstawie art. 71 ust. 2 pkt 2, art. 75 ust. 1 pkt 4 oraz art. 84 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 ze zm.), w związku z art. 104 Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267 ze zm.), po rozpatrzeniu wniosku Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Białymstoku Oddział Terenowy w Łomży, o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia „Udrożnienie rzeki Nurzec poprzez usuwanie namulów i rumoszu na odcinku 124 m, w m 22 + 044 – 22 + 168”

stwierdzam brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 18.01.2016 r. (data wpływu do tutejszego Urzędu 20.01.2016 r.), wraz z uzupełnieniami z dnia 27.01.2016 r. (data wpływu 29.01.2016 r.) i z dnia 24.02.2016 r. (data wpływu 26.02.2016 r.) Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Białymstoku Oddział Terenowy w Łomży wystąpił do Wójta Gminy Klukowo o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia „Udrożnienie rzeki Nurzec poprzez usuwanie namulów i rumoszu na odcinku 124 m, w m 22 + 044 – 22 + 168”.

W związku ze złożonym przez Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Białymstoku Oddział Terenowy w Łomży wnioskiem, na podstawie art. 64 ust. 1 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 ze zm.), pismem Nr IZP.6220.1.2016 z dnia 26 lutego 2016 r. Wójt Gminy Klukowo zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku oraz do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wysokiem Mazowieckiem z prośbą o wyrażenie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wysokiem Mazowieckiem dnia 07.03.2016 r. wyraził opinię Nr 18/NZ/2016 (znak sprawy NZ.4461.5.18.2016) że dla ww. przedsięwzięcia nie istnieje konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku postanowieniem Nr WOŚ-II.4240.105.2016.PL z dnia 08.03.2016 r. wyraził opinię, że dla przedsięwzięcia pn.: „Udrożnienie rzeki Nurzec poprzez usuwanie namulów i rumoszu na odcinku 124 m, w m 22 + 044 – 22 + 168” nie istnieje konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

W toku prowadzonego postępowania ustalono, co następuje:

Teren, na którym realizowane będzie przedsięwzięcie nie jest objęty obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

Planowane przedsięwzięcie kwalifikuje się do przedsięwzięć wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 65 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016r. poz. 71 j.t.), ponieważ polegać będzie na kształtowaniu przekroju podłużnego i poprzecznego koryta poprzez jednorazowe usunięcie rumoszu i namulów, co wykracza poza definicję utrzymania wód.

Jak wynika z karty informacyjnej, przedsięwzięcie będzie polegać na usunięciu namulów i rumoszu powstałego w środkowej części koryta rzeki Nurzec tworząc wypłylenie (łachę) na długości 124 m, ok. 40 m poniżej istniejącego jazu z mostem w miejscowości Kuczyn. Obecny stan wynika z zaburzenia naturalnego transportu rumowiska w dół rzeki i osadzania go powyżej budowli na skutek zmniejszenia prędkości spiętrzonej wody. Zakres przedsięwzięcia obejmować będzie usunięcie namulisk, bez schodzenia poniżej rzędnej dna. Wnioskowana inwestycja wykonana zostanie mechanicznie przy użyciu 2 koparek gąsienicowych z długim ramieniem roboczym (min. 20 m).

Analizując zgromadzony materiał dowodowy, tutejszy organ podzielił zdanie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku, że korzystne byłoby zapewnienie podczas robót obecności stałego nadzoru przyrodniczego w postaci specjalisty posiadającego umiejętność rozpoznawania gatunków roślin i zwierząt o szerokim zakresie, mającego doświadczenie w pracy w terenie, którego zadaniem będzie kontrolowanie inwestycji pod kątem przyrodniczym, a w przypadku naruszenia zakazów określonych w ustawie o ochronie przyrody, wstrzymanie prac i wystąpienie o stosowne decyzje/zezwoleńia.

Obszar planowanych prac zlokalizowany jest z dala od form ochrony przyrody, spośród których najbliższym obszarem jest Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Bugu i Nurca oddalony o ok. 3,8 km. Z kolei Najbliższymi obszarami Natura 2000 są obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Dolina Dolnego Bugu PLB140001, o którym mowa w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 25, poz. 133) oraz projektowany specjalny obszar ochrony siedlisk Ostoja Nadbużańska PLH140011 zatwierdzony przez Komisję Europejską, oddalone o odpowiednio ok. 11,2 oraz ok. 12,4 km.

W związku z powyższym, ze względu na charakter i zakres przedsięwzięcia, biorąc pod uwagę zaplanowane działania ograniczające jego potencjalny negatywny wpływ na środowisko, a przede wszystkim termin jego realizacji (od 1 września do 30 listopada) należy uznać, iż przedmiotowa inwestycja nie stwarza ryzyka wystąpienia znaczącego negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze, w tym na stan siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk, będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, i nie istnieją przesłanki przemawiające za koniecznością przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia.

Ustosunkowując się do zapisów zawartych w art. 63 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.) ustalono, co następuje:

- planowane przedsięwzięcie nie jest powiązane z innymi przedsięwzięciami i nie przyczyni się do kumulowania się oddziaływań przedsięwzięć znajdujących się na obszarze, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie,

- w trakcie eksploatacji przedsięwzięcia nie zostaną wykorzystane zasoby naturalne,
- przedmiotowe przedsięwzięcie przy uwzględnieniu używanych substancji i stosowanych technologii nie stwarza ryzyka wystąpienia poważnej awarii - przedsięwzięcie nie zalicza się do zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Rozwoju z dnia 2 lutego 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii (Dz. U. z 2016 poz. 138).

Analiza materiału dowodowego pod kątem dalszych wymagań zawartych w art. 63 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy wykazała, że realizacja wnioskowanego przedsięwzięcia nie stanowi zagrożenia dla środowiska, w tym również przy: istniejącym użytkowaniu terenu, zdolności samooczyszczania się środowiska i odnawiania się zasobów naturalnych, walorów przyrodniczych i krajobrazowych.

Planowane przedsięwzięcie zlokalizowane będzie w obrębie jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) „Nurzec od Siennicy do ujścia” o kodzie RW20001926669, której stan oceniono jako zły, a ocena stanu jako zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych – derogacja 4(4) – 1 „Wpływ działalności antropogenicznej na stan JCW generuje konieczność przesunięcia w czasie osiągnięcia celów środowiskowych z uwagi na brak rozwiązań technicznych możliwych do zastosowania w celu poprawy stanu JCW” oraz w obrębie jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) „54” o kodzie PLGW230054, której stan ilościowy i chemiczny został oceniony jako dobry, a ocena stanu – niezagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Po analizie karty informacyjnej stwierdzono, że usunięcie namulów odbywać się będzie z wykorzystaniem w pełni sprawnych maszyn i urządzeń niepowodujących wycieków substancji ropopochodnych i dlatego też nie będzie miało wpływu na stan ilościowy i jakościowy jednolitych części wód.

Planowane przedsięwzięcie jest inwestycją o znaczeniu lokalnym. Skala i usytuowanie przedsięwzięcia nie wpłynie negatywnie na klimat i jego zmiany. Ze względu na fakt, iż zostanie udrożniony przepływ w wyniku zdjęcia warstwy namulów i rumoszu, rzeka będzie w stanie przyjąć większe ilości wód na wypadek np. nawałnego deszczu. Realizacja przedsięwzięcia wpłynie zatem pozytywnie na środowisko.

Biorąc pod uwagę usytuowanie, rodzaj i skalę przedsięwzięcia, w ocenie organu jego realizacja i eksploatacja nie będzie stanowiła znacznej uciążliwości. Jak jednoznacznie wynika z karty informacyjnej przedsięwzięcia ewentualne uciążliwości będą się zamykać w granicach nieruchomości. Planowane zamierzenie inwestycyjne będzie miało zasięg lokalny (brak transgranicznego oddziaływania) i krótkotrwały.

Mając powyższe na uwadze, dnia 23.03.2016 r. Wójt Gminy Klukowo wydał postanowienie stwierdzające brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko przedmiotowego przedsięwzięcia.

W całym toku prowadzonego postępowania administracyjnego nie wpłynęły żadne uwagi, skargi ani wnioski dotyczące planowanego przedsięwzięcia.

Po wnikliwej analizie całości zgromadzonego materiału w przedmiotowej sprawie, biorąc pod uwagę rodzaj i skalę oraz uwarunkowania związane z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a także uwzględniając postanowienie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku oraz opinię Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wysokiem Mazowieckiem postanowiono jak w sentencji.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 72 ust. 3 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dołącza się do wniosku o wydanie decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 – 18 ww. ustawy. Wniosek ten powinien być złożony nie później niż przed upływem czterech lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna.

Od niniejszej decyzji służy stronom odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Łomży za pośrednictwem Wójta Gminy Klukowo w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

WOJT
mgr Piotr Liszyński

.....

Załączniki:

1. Charakterystyka planowanego przedsięwzięcia zgodnie z art. 82 ust 3 ustawy ooś

Otrzymują:

1. Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Białymstoku Oddział Terenowy w Łomży
2. Strony postępowania poprzez obwieszczenie (tablica ogłoszeń w miejscowości Kuczyn, tablica ogłoszeń Urzędu Gminy Klukowo, Biuletyn Informacji Publicznej),
3. a/a

Do wiadomości:

1. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku
2. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wysokiem Mazowieckiem

IZP.6220.1.2016

CHARAKTERYSTYKA PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA

1. Nazwa przedsięwzięcia:

„Udrożnienie rzeki Nurzec poprzez usuwanie namulów i rumoszu na odcinku 124 m, w km 22 + 044 – 22 + 168”.

2. Rodzaj, cechy, skala i usytuowanie przedsięwzięcia

Przedmiotem przedsięwzięcia jest udrożnienie śródlądowych wód powierzchniowych poprzez usuwanie namulów i rumoszu z koryta rzeki Nurzec w km 22+044 – 22+168. Lokalizację planowanych do wykonania prac przedstawiono na załączonej mapie ewidencyjnej w skali 1:5000.

W km 22+044 – 22+168 rzeki Nurzec, tj. na długości 124 m (ok. 40 m poniżej istniejącego jazu z mostem w m. Kuczyn gm. Klukowo) powstało w środkowej części koryta rzeki wypłylenie (ławica) z naniesionego przez wodę namułu (rumowiska). Nurzec jest głównym odbiornikiem wód ze zlewni zlokalizowanej na wysoczyznach: Drohiczyńskiej, Bielskiej i Wysokomazowieckiej charakteryzującym się dużym spadkiem podłużny odcinków nieuregulowanych oraz znaczną prędkości wody w korycie. Z dostępnych materiałów archiwalnych wynika, że energia wody tej rzeki była w przeszłości wykorzystywana na przez ludzi w licznie występujących tu młynach. Z drugiej strony przy przepływach maksymalnych dochodziło do intensywnej erozji denno-bocznej kształtującej koryto rzeki, a produktem tej erozji – rumowisko (włeczzone i unoszone) transportowane przez wodę w dół rzeki. Po II-giej wojnie światowej wdrożono program tzw. korekcji progowej, którego zadaniem była odbudowa progów redukujących spadek podłużny cieku w celu zmniejszenia natężenia procesu erozji. W ramach korekcji progowej wybudowano również jaz z mostem w miejscowości Kuczyn gm. Klukowo, który posiada stały próg oraz kłapy umożliwiające spiętrzanie wody w korycie rzeki do określonego pozwoleniem wodnoprawnym poziomu NPP. Piętrzenie prowadzone jest rzez cały rok z wyjątkiem okresu spływu wód wielkich wywołanych topnieniem pokrywy śnieżnej lub intensywnymi opadami deszczu. Wybudowany jaz zaburzył naturalny transport rumowiska w dół rzeki, które zaczęło się osadzać powyżej budowli na skutek zmniejszenia prędkości spiętrzonej wody. Zgromadzone w dnie koryta rzeki powyżej budowli rumowisko (namuł) jest przynajmniej w części (część osadów zdeponowana najbliżej zamknięć jazu i powyżej rzędnej progu stałego) uruchamiane w trakcie otwierania jazu podczas przepływów powodziowych i transportowane dalej w dół rzeki. Bezpośrednio poniżej budowli energia wody jest największa, a dalej powoli zaczyna się zmniejszać, z czym wiąże się zmniejszenie możliwości transportu rumowiska, które zaczyna być osadzane poczynając od frakcji najcięższych (kamienie, żwir, piasek gruby). W wyniku osadzania rumowiska w ciągu ostatnich kilku lat (ok. 10) powstała w środku rzeki ławica (wał z piasku albo z innych osadów dennych), której usunięcie jest przedmiotem omawianego przedsięwzięcia. Dokładne rozmiary (objętość ławicy do usunięcia) zostaną określone dopiero po opracowaniu dokumentacji, a orientacyjnie maksymalnie miąższość ławicy wynosi 1,0 – 1,5 m.

Rzeka Nurzec generalnie posiada koryto naturalne nieuregulowane z niewielkimi (kilkudziesięciometrowymi) odcinkami uregulowanymi w najbliższym sąsiedztwie wybudowanych obiektów hydrotechnicznych, w tym jazu w m. Kuczyn. Usuwanie przymulisk, ławic i innych wypłyceń ograniczającego drożność koryt nieuregulowanych wykonuje się tylko w uzasadnionych przypadkach. W przypadku ławicy w km 22+044 – 22+168 rzeki Nurzec to jest ona zlokalizowana 40 m poniżej jazu (początek) w środku koryta na odcinku, gdzie z jednej strony przylegają nieruchomości zabudowane wsi Kuczyn, a z drugiej droga prowadząca do kompleksu użytków zielonych. Lokalizacja ławicy w środku rzeki powoduje, że erozji intensywnie poddawane są fragmenty dna przy brzegach oraz skarpy. Podmywane podstawy skarp obsuwają się zwiększając powierzchnię zajęta przez koryto rzeki o teren najbliższej przyległy do koryta oraz zagrażając nieco dalej położonemu. Biorąc pod uwagę, że skarpy istniejące przylegają do terenów zurbanizowanych, pozostawienie stanu dotychczasowego będzie stanowiło dla nich zagrożenie. Dodatkowo powstała ławica zmniejszyła przepustowość koryta, które w okresie przepuszczania wód wielkich powodziowych winno przyjąć ok. 41% przepływu z prawdopodobieństwem przewyższenia 3% (woda miarodajna dla jazu w Kuczynie. Wzrosło zatem również zagrożenie powodziowe dla zabudowań wsi Kuczyn i mostu w Kuczynie.

W związku z tym, iż ciek na omawianym odcinku nie był odmulany od 2005 r., to roboty te, choć faktycznie nie są regulacją wód, należy jednak uznać jako ponowne kształtowanie przekroju podłużnego i poprzecznego cieku. Uwzględniając powyższe zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 65 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 13, poz. 1397) omawiane przedsięwzięcie należy zaliczyć do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Rzeka Nurzec wypływa z podmokłej doliny na południowy wschód od m. Czeremchy na wysokości około 180 m n.p.m., ujście zaś do rzeki Bug znajduje się na południowy zachód od miejscowości Wojtkowice, gm. Ciechanowiec na wysokości 105,4 m n.p.m. Całkowita długość rzeki wynosząca 100,2 km i powierzchnia zlewni 2086 km² stawiają rzekę w grupie największych rzek Makroregionu północno-wschodniego i jednocześnie kwalifikują do jednej z większych zlewni dopływów Bugu. Jest ona prawostronnym dopływem Bugu, IV rzędu. Rzeka i jej dopływy odprowadzają wody z obszaru Wysoczyzny Bielskiej, Drohiczyńskiej i Wysokomazowieckiej będącymi mezoregionami Niziny Północnopodlaskiej. Największym dopływem rzeki Nurzec jest rzeka Nurczyk o powierzchni zlewni 238 km². Inne dopływy to: Ciek od Klukowa (Ralka), Pełchówka, Płonka, Kukawka, Mianka, Siennica, Bronka, Leśna i Czarna.

W zlewni dominuje rolnicze wykorzystanie gruntów, doliny cieków użytkowane są jako łąki i pastwiska, a obrzeża stanowią grunty orne w uprawach polowych. Zalesienie zlewni jest niewielkie, brak jest również występowania jezior czy dużych terenów bagiennych. Część gruntów zlewni (na terenie powiatu wysokomazowieckiego) została zmeliorowana w ramach obiektów: „Ciechanowiec”, „Siennica II”, „Nurzec”, „Płonka”, „Mieł”, „Kostry-Podsędkowięta”, „Trojanowo - Gródek”. Pierwszy projekt regulacji rzeki Nurzec na rozpatrywanym obszarze zlewni został opracowany w 1932 r. Realizację tego projektu rozpoczęto w 1934 r. od wsi Wyszonki Błonie w km 33+800. Okres wojny i pierwsze lata powojenne spowodowały znaczne straty w korycie rzeki. Nastąpiła silna erozja denno-boczna rzeki, zwierciadło wody znacznie się obniżyło w samym korycie jak i przyległych do rzeki terenach dolinowych. W kilka lat po zakończeniu działań wojennych przystąpiono do odbudowy koryta rzeki za pomocą korekcji progowej (stopnie kaszycowe) oraz jazów. Na uregulowanym odcinku w km 33+800 - 36+300 odbudowano 3 progi kaszycowe oraz wybudowano jaz kozłowy w km 36+300. Jednocześnie zaprojektowano i zrealizowano melioracje podstawowe i szczegółowe w dolinie rzeki na podstawie dokumentacji

projektowych wymienionych wyżej. W ramach zabudowy przeciwoerozyjnej rzeki Nurzec wykonano dwa jazy:

- Kuczyn w km 22+215 (jaz z mostem) - 1999 r.,
- Kostry Podśędkowięta w km 28+154 (jaz z mostem) - 2002 r.

Budowle powyższe wraz z dwoma istniejącymi jazami tj. w Ciechanowcu (km 15+566) i Mniu (36+300) utworzyły kaskadę wodną o długości ponad 24,0 km, której zadaniem jest przywrócenie stosunków hydrobiologicznych zbliżonych do tych, jakie panowały na Nurcu w przeszłości, tj. przed likwidacją młynów wodnych i progów kaszycowych.

Rzeka Nurzec, zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 17 grudnia 2002 r. w sprawie śródlądowych wód powierzchniowych lub ich części stanowiących własność publiczną (Dz. U. z 2003 r. Nr 16 poz. 149), została zaliczona do śródlądowych wód powierzchniowych stanowiącą własność publiczną, zaliczonych do wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa, w stosunku do których wykonywanie uprawnień Skarbu Państwa powierza się Marszałkowi Województwa Podlaskiego.

3. Powierzchnia zajmowanej nieruchomości, a także obiektu budowlanego oraz dotychczasowym sposobie ich wykorzystywania i pokryciu nieruchomości szatą roślinną

Przedmiotem przedsięwzięcia jest udrożnienie śródlądowych wód powierzchniowych poprzez usuwanie namulów i rumoszu z koryta rzeki Nurzec w km 22+044 – 22+168.

Roboty realizowane będą na działkach:

Obręb	Nr działki	Powierzchnia działki całkowita (ha)	Powierzchnia działki, na jakiej prowadzone będą roboty (ha)
Kuczyn	560	9,9970	0,21

Na działce Nr 560 zlokalizowana jest rzeka Nurzec – właścicielem jest Skarb Państwa, władającym: Marszałek Województwa Podlaskiego – 15-888 Białystok, ul. Wyszyńskiego 1. Aktualnie nieruchomość na której znajduje się rzeka Nurzec pokryta jest częściowo roślinnością. Roślinność jest zróżnicowana z uwagi na różne siedliska tu występujące, tj.: mamy tu fragmenty bez roślinności (głęboczki - plosa, umocnienia budowli), powierzchnie pokryte roślinnością wodną rosnącą pod wodą w dnie: grążel żółty, strzałka wodna, żabieniec babka wodna, rdestnice, moczarka kanadyjska, powierzchnie na styku wody i w strefie wahań wody: tatarak zwyczajny, manna mielec, mozga trzcinowata, roślinność w części środkowej i górnej skarpy: kostrzewa trzcinowata, kostrzewa łąkowa, kostrzewa czerwona, perz właściwy, wiechlina błotna, wiechlina zwyczajna, wiechlina łąkowa, mietlica biaława, mietlica pospolita, wyczyniec łąkowy, wyczyniec kolankowaty, ostrożeń warzywny, barszcz syberyjski, sitowie leśne, rzeżucha łąkowa, pięciornik wiosenny, jaskier rozłogowy. Po wykonaniu robót nie zmieni się sposób użytkowania gruntów.

Zasięg oddziaływania przedsięwzięcia obejmuje działki przedstawione w poniższej tabeli:

Obręb	Nr działki	Powierzchnia działki całkowita (ha)	Powierzchnia działki w zasięgu oddziaływania przedsięwzięcia
Kuczyn	560	9,9970	3,9700

Kuczyn	474	0,1300	0,1300
Kuczyn	475/3	0,0400	0,0040
Kuczyn	475/4	0,0209	0,0209
Kuczyn	476/1	0,0180	0,0180
Kuczyn	479/3	0,0040	0,0040
Kuczyn	480/1	0,0064	0,0064
Razem			4,1893

4. Opis planowanych robót i technologia wykonania

- Przygotowanie stanowiska do pracy koparki - usypanie niewielkiej grobli od brzegu w kierunku ławicy o długości wymaganej zasięgiem koparki gąsiennicowej z długim ramieniem roboczym (minimum 20 m). Grobla będzie usypana z materiału osadzonego w dnie, praca koparki na grobli na materacach.
- Wydobywanie namułu z dna (w rozmiarze równym objętości ławicy). Przerzut namułu koparką gąsiennicową w kierunku brzegu.
- Wydobywanie namułu z dna koparką stacjonującą na brzegu ze złożeniem urobku na odkładzie do odsączenia łącznie z usunięciem usypanej grobelki.
- Załadunek namułu z odkładu na samochody ciężarowe samowyladowcze o ładowności 10 t. i wywóz do przygotowanego miejsca wskazanego przez inwestora.

Prace należy prowadzić w okresie niskich stanów wody. Okres realizacji - 01.09 - 30.11.2016 lub 2017 r.

Zakres przewidzianych do realizacji prac mieści się w wykazie prac utrzymaniowych art. 1b, pkt 6 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. prawo wodne (tj. Dz.U. 2015 poz. 469).

5. Przewidywana ilość wykorzystanej wody, surowców, materiałów, paliw i energii

Przedsięwzięcie nie wymaga zaopatrzenia w wodę dostarczaną z sieci wodociągowej oraz poboru wód podziemnych. Nie przewiduje się zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepłą i gazową podczas realizacji robót. Do prowadzenia prac będą wykorzystywane jednostki napędzane silnikami spalinowymi na olej napędowy oraz siłą fizyczną pracowników. Szacunkowe zapotrzebowanie na paliwo do realizacji robót (usunięcie ławicy) wyniesie ok. 1885,0 l oleju napędowego.

6. Wpływ przedsięwzięcia na środowisko z uwzględnieniem rozwiązań chroniących środowisko

6.1. Oddziaływanie na powierzchnię terenu

Oddziaływania na powierzchnię terenu nie będzie, ponieważ urobek zostanie wywieziony. W trakcie prac nie przewiduje się zmiany ukształtowania przyległego terenu. Nie powstaną również żadne odpady, a ewentualne nieczystości komunalne wydobyte z koryta rzeki i zbiornika zostaną zebrane i wywiezione na wysypisko śmieci. Czasowo na działkach nr: 474, 475/3, 475/4, 476/1, 479/3, 480/1 może zostać złożony na odkładzie urobek na czas

odsączenia wody. Czas przetrzymywanie urobku nie będzie długi, a zatem oddziaływanie krótkotrwałe i ustępujące.

6.2. Oddziaływanie na faunę i florę

Potrzeba wykonania powyższego przedsięwzięcia została podyktowana postulatami zgłaszanymi przez mieszkańców wsi Kuczyn i władze gminy Klukowo.

Przedsięwzięcie z całą pewnością będzie oddziaływało na florę i faunę występujące w obrębie prowadzonych robót i w dnie poniżej na odcinku ok. 400 – 500. Rośliny rozwijające się na ławicy zostaną zniszczone i wraz z namulem wydobyte na brzeg. Ławica nie jest cała porośnięta roślinnością z uwagi na zmienne warunki tam panujące, tj. coroczne osadzanie kolejnej warstwy oraz przemieszczenie części rumowiska w dół rzeki z powodu erozji. Po usunięciu ławicy w dnie zostaną stworzone warunki zbliżone do stref przyległych, a zatem nastąpi szybka sukcesja roślin miejscowych. Oddziaływanie będzie trwałe, lecz nieistotne z punktu widzenia ochrony środowiska. Trwałemu uszkodzeniu mogą ulec rośliny zlokalizowane na lewym brzegu rzeki, gdzie czasowo składowany będzie namuł. Po wywiezieniu namułu roślinność winna wrócić do właściwego stanu już wiosną następnego roku. Oddziaływanie będzie krótkotrwałe, przemijające i nieistotne.

Ryby i inne mobilne się gatunki fauny będą mogły przemieścić się ze strefy robót do obszarów niezagrożonych. Część organizmów żyjących w osadach dennych oraz na roślinach rozwijających na ławicy ulegnie zniszczeniu. Nie będzie to jednak miało wpływu na populację tych gatunków w rzece Nurzec. Ławica ze względu na ubogą różnorodność gatunkową flory nie jest również dobrym stanowiskiem dla rozwoju przedstawicieli fauny, stąd ilość gatunków tam zamieszkujących nie jest wielka. Nie występują tu gatunki chronione takie jak minogi (larwy minogów). Oddziaływanie jest trwałe, lecz nieistotne.

W celu zminimalizowania wpływu przedsięwzięcia na środowisko prace zostały ograniczone do niezbędnego minimum. Prace będą wykonywane w okresie jesiennym, aby nie zbiegały się z okresami, w których fauna wodna dopełnia swój cykl biologiczny i jest szczególnie wrażliwa na naruszenie jej siedlisk, zmianę zwykłych parametrów fizykochemicznych w wodach. Ograniczono także wpływ inwestycji na środowisko do niezbędnego minimum.

6.3. Wpływ na wody powierzchniowe i podziemne, w tym jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) i jednolite części wód podziemnych (JCWPd) środowisko glebowe

Wykonywane roboty są zabiegami konserwacyjnymi mającymi na celu poprawienie drożności koryta nie powodując zmian sposobu użytkowania powierzchni działek, czy zmian stosunków wodnych.

Odmulenie będzie obejmować usunięcie namulisk, bez schodzenia poniżej rzędnej dna projektowanego. Odmulenie ma za zadanie odtworzenie przepustowości koryta, które jest szczególnie ważne w okresach spływu wielkich wód, z którymi mamy do czynienia w ostatnich latach. Nie wpłynie na zwiększenie funkcji drenującej koryta cieku, gdyż nie wpłynie istotnie na stany wody przy przepływach niskich. Możliwość skażenia wód substancjami ropopochodnymi jest minimalne i może wystąpić w sytuacji awaryjnej. W celu neutralizacji możliwych wycieków substancji niebezpiecznych zostaną zabezpieczone odpowiednie ilości sorbentów (np. piasek, trociny) przeznaczonych do zbierania ewentualnych rozlewów.

Według informacji zawartych w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (PGW Wisły) rzekę Nurzec podzielono na trzy odrębne jednolite części wód powierzchniowych (JCWP), tj.:

- Nurzec od Siennicy do ujścia (Europejski kod JCWP - PLRW20001926669),
- Nurzec od Nurczyka do Siennicy (Europejski kod JCWP - PLRW200024266673),
- Nurzec od źródeł do Nurczyka (Europejski kod JCWP - PLRW200023266619).

Odcinek rzeki Nurzec w km 22+044 - 22+168 zlokalizowany jest w JCWP - Nurzec od Siennicy do ujścia o następującej charakterystyce:

1. Nurzec w tej JCWP jest rzeką niziną piaszczysto- gliniastą.
2. Należy do jednolitych części wód powierzchniowych naturalnych rzecznych o złym stanie wód (stan z 2008 r.).
3. Należy do jednolitych części wód podziemnych o dobrym stanie ilościowym i chemicznym wód. Nurca nie umieszczono w wykazie wód przeznaczonych do celów rekreacyjnych.
4. Nie występuje również w wykazie wód powierzchniowych przeznaczonych do poboru w celu zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia. Znajdują się natomiast na obszarze, z którego wody podziemne przeznacza się do poboru wody w celu zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia.
5. Występuje w wykazie wód powierzchniowych wrażliwych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych (Rozporządzenia Dyrektora RZGW w Warszawie nr 14/2012 z dnia 8 października 2012 r.).
6. W dorzeczu występują punktowe i rozproszone źródła zanieczyszczeń - zrzuty z oczyszczalni ścieków komunalnych.
7. Realizacja celów środowiskowych dla rzeki Nurzec jest w ocenie PGW Wisły -zagrożona z uwagi na wpływ działalności antropogenicznej na stan JCW, brak możliwości technicznych. Z tego tytułu zachodzi konieczność przesunięcia w czasie osiągnięcia celów środowiskowych (derogacja - 4(4) - 1).
8. Obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody w dolinie rzeki Nurzec:
  - Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Bugu i Nurca - zlokalizowany w dolinie Nurca od ujścia do Bugu do m. Ciechanowiec (most na ul. Łomżyńskiej).

O złym stanie wód rzeki Nurzec zdecydował wynik badań stanu chemicznego wód - poniżej dobrego, który odczytywany jest jako dyskwalifikujący (zły). O zły stan chemiczny zdecydowały natomiast ponadnormatywne stężenie sumy benzo(b)pirenu i indeno(1,2,3-cd)pirenu. (dane z Oceny stanu czystości rzek województwa podlaskiego w 2008 roku -WIOŚ BIAŁYSTOK, marzec 2010). Są to kancerogenne wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne, występujące w środowisku człowieka, pochodzące głównie ze źródeł antropogenicznych.

Stan ekologiczny odcinka rzeki Nurzec od Uścia do Bugu do ujścia rzeki Siennicy WIOŚ w Białymstoku określił, jako umiarkowany. Na niezadowalający stan ekologiczny wód (poniżej dobrego) wpłynęły głównie: ponadnormatywne stężenia azotynów, fosforu ogólnego.

Według Informacji Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Białymstoku o stanie środowiska na terenie powiatu wysokomazowieckiego za rok 2014 r.:

- Ogólny stan jednolitej części wód powierzchniowych - Nurzec od Siennicy do ujścia - określono nadal jako zły.
- Stan ekologiczny w Nurcu (odcinek poniżej ujścia Siennicy) określono, jako umiarkowany, a o obniżeniu klasyfikacji zdecydowały wyłącznie wskaźniki biologiczne. Pod względem badanych wskaźników fizykochemicznych, jakość wody była tam dobra.
- Badania stanu chemicznego - stan chemiczny odcinka Nurca od Siennicy do ujścia oceniono jako stan poniżej dobrego. O obniżeniu klasyfikacji decydowało przekroczenie dopuszczalnych norm przez pojedyncze wskaźniki zanieczyszczeń priorytetowych z listy obejmującej 45 substancji.
- Odnosnie warunków wyznaczonych dla obszarów chronionych ze względu na eutrofizację komunalną, to w przypadku odcinka Nurca od Siennicy do ujścia stężenia średnioroczne wskaźników tej eutrofizacji przekraczają dopuszczalne normy.
- Nurzec od Siennicy do ujścia wykazuje podatność na eutrofizację ze źródeł rolniczych.

Planowane przedsięwzięcie będzie oddziaływać na jednolite części wód powierzchniowych w następujący sposób:

- Nastąpi okresowy wzrost zmętnienia wody (unosiny) w rzece na skutek prac związanych z wydobywaniem rumowiska z dna. Pogorszy się w związku z tym przejrzystość wody, a zmniejszy natężenia światła docierającego do roślin w strefie dennej, z czym związane będzie pogorszenie warunków tlenowych. Oddziaływanie to będzie krótkotrwałe, a z uwagi na okres planowanych prac (wrzesień - listopad) i stały dopływ natlenionej wody z górnej części zlewni oddziaływanie to będzie krótkotrwałe bez nieodwracalnych skutków - nie stworzy zagrożenia organizmom żyjącym w korycie rzeki.
- W okresie prowadzonych prac wzrośnie w wodzie stężenie związków chemicznych zdeponowanych w osadach dennych. Należy przypuszczać, iż będą wśród nich również te, które zdecydowały o złym stanie wód tej jednolitej części wód powierzchniowych. Zaznaczenia wymaga fakt, iż odmulenie obejmie jedynie fragment dna, na jakim powstała ławica zawierająca najcięższe frakcje mineralne, stąd można przypuszczać, że w tych osadach występuje mniejsza zawartość substancji organicznych i zanieczyszczeń. Oddziaływanie to będzie również krótkotrwałe bez trwałych zmian, które mogłyby skutkować zwiększeniem zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych przez omawianą JCWP.
- Zmniejszy się ryzyko powodziowe dla wsi Kuczyn, co ma również znaczenie dla ochrony wód, gdyż podczas powodzi może dojść tu do zalania nieruchomości zurbanizowanych, skąd później zanieczyszczenia przenoszone są do rzeki.
- Po usunięciu zamuliska w dnie powstaną warunki do rozwoju organizmów żywych, aktualnie powstała łacha piaszczysta w zdecydowanej części jest niezasiedlona przez rośliny. Zwiększy się zatem bogactwo i zróżnicowanie gatunkowe organizmów w zbiorniku.

Reasumując należy stwierdzić, iż udroźnienie rzeki Nurzec poprzez usunięcie namułu i rumoszu w km 22+044 - 22+168 nie wpływa na pogorszenie parametrów fizykochemicznych i biologicznych wody decydujących o dobrym stanie ekologicznym JCW powierzchniowych, nie wpłynie również na poziom zanieczyszczeń tych wód decydującym o ich stanie chemicznym. Innymi słowy, nie stwarza nowego i nie zwiększa istniejącego zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych, określonych w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, również nie zagraża osiągnięciu celów środowiskowych, określonych dla obszarów chronionych.

Rzeka Nurzec na odcinku w km 22+044 - 22+168 zlokalizowana jest na obszarze zaliczonym do jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) o następujących cechach:

- Nazwa jednolitej części wód podziemnych - 54.
- Europejski kod jednolitej części wód - PLGW230054.
- Ocena stanu ilościowego - dobry.
- Ocena stanu chemicznego - dobry.
- Ocena zagrożenia nieosiągnięcia dobrego stanu ilościowego - niezagrożona.
- Ocena zagrożenia nieosiągnięcia dobrego stanu chemicznego - niezagrożona.
- Cel środowiskowy - trzymanie obecnego stanu ilościowego i chemicznego wód.

Omawiane przedsięwzięcie praktycznie nie będzie oddziaływać na wody podziemne (okresowo obniży się poziom wód gruntowych wcześniej podniesionych spiętrzeniem wody na jazie), stąd również nie stwarza nowego i nie zwiększa istniejącego zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych.

6.4. Wpływ przedsięwzięcia na krajobraz i środowisko glebowe

W wyniku realizacji przedsięwzięcia nie ulega zmianie okoliczny krajobraz. Istnieje natomiast możliwość skażenia profilu glebowego substancjami ropopochodnymi (olej napędowy, oleje silnikowe, oleje hydrauliczne) ze sprzętu mechanicznego wykorzystywanego do realizacji robót. Zagrożenie niniejsze jest minimalne i może wystąpić w sytuacji awaryjnej, stąd konieczność przeprowadzania dokładnych przeglądów codziennych sprzętu technicznego przed rozpoczęciem prac. W celu neutralizacji możliwych wycieków substancji niebezpiecznych zostaną zabezpieczone odpowiednie ilości sorbentów (np. piasek, trociny) przeznaczonych do zbierania ewentualnych rozlewów.

6.5. Wpływ na jakość powietrza atmosferycznego

Przedsięwzięcie będzie oddziaływać na warunki aerosanitarne praktycznie tylko w okresie realizacji, jego wpływ będzie miał zasięg lokalny. Głównym źródłem zanieczyszczenia atmosfery będzie praca maszyn pracujących przy odmuleniu. Podczas prac emitowane mogą być substancje zapachowo czynne pochodzące z wysychającego i rozplanowanego urobku. Przy realizacji prac nie przewiduje się transportu materiałów, sam przejazd maszyn można uznać za nieistotny. Pracujący sprzęt będzie spełniał normy europejskie pod względem emisji spalin do atmosfery. Wymienione uciążliwości będą miały charakter krótkotrwały i związane będą tylko w okresie prowadzenia robót. Dlatego należy uznać, że ten etap nie spowoduje trwałych i negatywnych zmian w środowisku atmosferycznym.

6.6. Klimat akustyczny i wibracje

Potencjalnym źródłem hałasu będą maszyny pracujące w trakcie robót. Źródła hałasu koncentrować się będą głównie w rejonie maszyn. Hałas emitowany do środowiska związany z pracą koparki ma charakter lokalny i występować będzie tylko na terenie jej pracy. Prace będą realizowane jedną lub dwoma koparkami, które można traktować, jako pojedyncze źródło hałasu o natężeniu max. 70 dB. Prace będą prowadzone wyłącznie w porze dziennej. Oddziaływanie to jest czasowe, odwracalne i ze względu na okres prac, nieistotne.

6.7. Opis wpływu planowanej inwestycji na klimat i klimatu na trwałość przedsięwzięcia (odporność inwestycji na klęski żywiołowe, warunki ekstremalne, adaptacja inwestycji do zmian klimatu)

Przedsięwzięcie obejmujące „udrożnienie rzeki Nurzec poprzez usunięcie namułu i rumoszu w km 22+044 – 22+168 ma zasięg lokalny, stąd nie ma wpływu (nawet pośrednio) na klimat. Aktualne zmiany klimatyczne z jakimi mamy na świecie do czynienia mają charakter globalny, a w naszych warunkach te zmiany przekładają się na częstsze występowanie ekstremalnych zjawisk atmosferycznych, w tym opadów nawałnych czy gwałtownych burz. Omawiane przedsięwzięcie jest wrażliwe na wspomniane wyżej zmiany klimatyczne tak na etapie realizacji jak i w okresie po wykonaniu. Przepływy powodziowe uniemożliwiają prowadzenie prac związanych z wydobywaniem z dna zdeponowanych osadów.

Wszelkie przepływy powodziowe ekstremalne przyspieszają zamulanie zbiorników wodnych, gdyż im większy przepływ powodziowy tym większa zdolność do przenoszenia rumowiska przez wodę. Niestety na etapie przedmiotowego przedsięwzięcia nie ma możliwości zabezpieczenia zbiornika przed skutkami zmian klimatu.

7. Rodzaje i przewidywane ilości wprowadzanych do środowiska substancji lub energii przy zastosowaniu rozwiązań chroniących środowisko

Przedsięwzięcie po zrealizowaniu:

- nie będzie wymagało doprowadzenia wody i nie będzie wytwarzało ścieków,
- nie będzie powodowało emisji gazowych, pyłowych, płynnych ani zapachowych,
- nie będzie wytwarzało odpadów stałych,
- nie będzie powodowało wibracji, hałasu, promieniowania i zakłóceń magnetycznych.

Na etapie realizacji:

- nie przewiduje się znaczących ilości odpadów i ścieków bytowych (nie przewiduje się organizacji placu budowy),
- nie przewiduje się powstawania ścieków technologicznych,
- nie przewiduje się utwardzania terenu.

Działania zabezpieczające będą sprowadzały się do:

- stosowania sprzętu sprawnego technicznie (przegląd w każdym dniu przed rozpoczęciem pracy),
- przestrzegania instrukcji obsługi poszczególnych urządzeń,
- wykonawca wyposaży operatorów maszyn w środki neutralizujące skutki ewentualnych przecieków płynów (sorbenty - piasek, trociny).

Zastosowane rozwiązania chroniące środowisko nie płyną istotnie na zużycie energii (paliwa do sprzętu mechanicznego).

8. Możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Planowana inwestycja znajduje się z dala od granicy państwa i nie wystąpi tutaj oddziaływanie poza terytorium kraju.

9. Obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy z dn. 16.04.2004 r. o ochronie przyrody znajdujące się w zasięgu znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia

Przedmiotowe przedsięwzięcie będzie realizowane poza obszarami podlegającymi ochronie na podstawie ustawy z dn. 16.04.2004 o ochronie przyrody. Najbliższy taki obszar to:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Bugu i Nurca - zlokalizowany w dolinie Nurca od ujścia do Bugu do m. Ciechanowiec (most na ul. Łomżyńskiej).

Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie poza obszarami natura 2000. Najbliższe takie obszary to Dolina Dolnego Bugu i Ostoja Nadbużańska położone w odległości odpowiednio około 12 i 14 km.

10. Informacja o przedsięwzięciach realizowanych i zrealizowanych, znajdujących się na terenie, na którym planuje się realizację przedsięwzięcia, oraz w obszarze oddziaływania przedsięwzięcia lub których oddziaływania mieszczą się w obszarze oddziaływania planowanego przedsięwzięcia - w zakresie, w jakim ich oddziaływania mogą prowadzić do skumulowania oddziaływań z planowanym przedsięwzięciem

W zasięgu oddziaływania przedsięwzięcia zlokalizowany jest jaz na rzece Nurzec w miejscowości Kuczyn (km 22+215), który wybudowano w 1999 r. Planowane do realizacji zadanie jest przedsięwzięciem usuwającym negatywne skutki funkcjonowania jazu, dlatego nie może tu być mowy o skumulowanym oddziaływaniu.

11. Ryzyko wystąpienia poważnej awarii lub katastrofy naturalnej i budowlanej

Podczas realizacji przedsięwzięcia może dojść do wywrócenia czy zatopienia koparki, z której do wody wydostaną się materiały pędne i oleje. Ryzyko zatopienia sprzętu jest niewielkie ze względu na małe głębokości wody, jakie będą występowały podczas prowadzenia robót (kilkadziesiąt centymetrów).

12. Informacja o przewidywanych ilościach i rodzajach wytwarzanych odpadów oraz ich wpływie na środowisko

Podczas realizacji przedsięwzięcia nie będą powstawały odpady w myśl przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21 z późniejszymi zmianami).

13. Prace rozbiórkowe dotyczące przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko

Podczas realizacji przedsięwzięcia nie będą prowadzone prace rozbiórkowe.

WOJT
mgr Piotr Uszyński